

Tutkimusosio

Suomalaisten enemmistö suhtautuu toiveikkaasti henkilökohtaiseen tulevaisuuteen

Enemmistö suomalaisista on luottavainen omaan (61 %), Suomen (55 %) ja kotikunnan (53 %) tulevaisuuteen, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kansalaisten optimismia ja pessimismia selvittäneessä kansalaiskyselyssä. Lähes joka toinen suhtautuu toiveikkaasti myös mahdollisuuksiin tehdä mielekästä työtä (48 %) ja ihmisten kykyyn tulla säällisesti taloudellisesti toimeen (45 %).

Ihmisten vaikutusmahdollisuudet, yhtenäisyyden tunne kansallisesti, arviot EU:n tulevaisuudesta ja ihmisten luottamus toisiinsa ovat asioita, joissa näkemykset kärjistyvät. Näkyvä vähemmistö on optimistinen, osa pessimistinen, osa jotakin välimaastoon sijoittuvia. Optimistiset näkemykset peittoavat pessimistiset kaikissa kohdin lukuun ottamatta yhtä asiaa. Suomalaisista lähes joka toinen (45 %) suhtautuu pessimistisesti ihmisten luottamukseen politiikkaan. Vain viidesosa (21 %) kansalaisista on toiveikas, mitä tapahtuu luottamukselle politiikkaan.

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa ihmisten suhde politiikkaan rapautuu, mutta omaan tulevaisuuteen luotetaan. Sosiaalinen hyväosaisuus selittää eräiltä osin näkemyksiä tulevaisuudesta. Heikommin koulutetut, työntekijät ja pienempituloiset ovat keskimäärää useammin pessimistisiä. Korkeasti koulutetut ja hyväosaiset ovat pääsääntöisesti optimistisempia.

Naisten ja miesten erot eivät ole järjestyttävän suuria. Miesten keskuudessa on kuitenkin naisia enemmän niitä, jotka suhtautuvat eri asioihin enemmän tai vähemmän pessimistisesti. Ero on näkyvä etenkin arvioitaessa EU:n tulevaisuutta.

Nuorten 18–30-vuotiaiden keskuudessa keskimäärää enemmän optimismia kohdentuu kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia kohtaan. Nuoret myös ovat vähemmän pessimistisiä kysyttäessä arviota, mitä tapahtuu luottamukselle politiikkaan. Ikääntyneet ja keski-ikäiset ovat tässä asiassa jokseenkin synkillä mielin. Oman henkilökohtaisen tulevaisuuden suhteen keskivertoa toiveikkaampia ovat ikääntyneet, yli 60-vuotiaat ja eläkeikää lähestyvät, 51–60-vuotiaat.

Hallitus-oppositioasetelma näyttäytyy tuloksissa siten, että hallituspuolueiden kannattajat ovat pääsääntöisesti optimistisempia kuin opposition tukijat. Suurimmat erot koskevat näkemyksiä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien kehityksestä ja luottamuksesta politiikkaan. Myös arviot Suomen ja EU:n kehityksestä poikkeavat suuresti toisistaan.

Puoluekanta on yhteydessä näkemyksiin tulevaisuudesta eri asioissa. Kokoomuksen ja vihreiden kannattajat luottavat siihen, että ihmisillä on vastaisuudessa mahdollisuuksia tulla säällisesti taloudellisesti toimeen ja tehdä mielekästä työtä. He ovat vakuuttuneita myös siitä, että henkilökohtaisen tulevaisuuden sekä kotikunnan ja Suomen näkymät ovat varsin auvoisia.

SDP:n tukijat ovat keskimäärää toiveikkaampia ihmisten vaikutusmahdollisuuksien, toimeentulon ja työn osalta. Heillä on vahva usko myös siihen, että henkilökohtainen ja Suomen tulevaisuus ovat turvattuja. Keskustan kannattajat luottavat myös ihmisten mahdollisuuksiin tulla vastaisuudessa toimeen, mutta etenkin kotikunnan tulevaisuuteen suhtaudutaan toiveikkain mielin. Vasemmistoliiton tukijat luottavat Suomen tulevaisuuteen, mutta monet muut asiat epäilyttävät. Etenkin suhde yrityksiin näyttäisi olevan varsin synkeä.

Perussuomalaisen tukijat muodostavat muiden puolueiden kannattajakunnista suuresti poikkeavan ryhmän. Optimistisia visioita pitää kiskoa miltei hoitimilla. Näkemykset painottuvat pessimismin suuntaan kaikissa asioissa lukuun ottamatta arviota henkilökohtaisesta tulevaisuudesta.

Tuloksia on mahdollista tarkastella puolueiden kannattajia toisiinsa kokonaisuutena vertaillen. Ensin optimistisista visioista on vähennetty pessimistiset yhdessätoista asiassa. Tämän jälkeen on laskettu optimismi-pessimismi-erotusten keskiarvot. Lopputuloksena on indeksiluku, joka kertoo, paljonko puolueiden kannattajat poikkeavat toisistaan optimistiseen tai pessimistiseen suuntaan.

Tällä tavalla tarkasteltuna optimistisimpia ovat vihreiden ja kokoomuksen tukijat. Perussuomalaisen lukema painuu pakkasen puolelle. Perussuomalaisen tavoin miinukselle synkkämieliseen suuntaan ohjautuvat myös vaaleissa todennäköisesti nukkuvien näkemykset tulevaisuudesta.

Kuinka optimistisesti tai pessimistisesti suhtautuu tulevaisuudessa eri asioihin, arviointien kokonaiserot puolueiden kannattajien keskuudessa (11 asiasta laskettujen optimismi-pessimismi-indeksien keskiarvot):

SDP	+39
Perussuomalaiset	-26
Kokoomus	+44
Keskusta	+40
Vihreät	+47
Vasemmistoliitto	+15
Ei äänestäisi	-20

Tutkimuksen toteutus

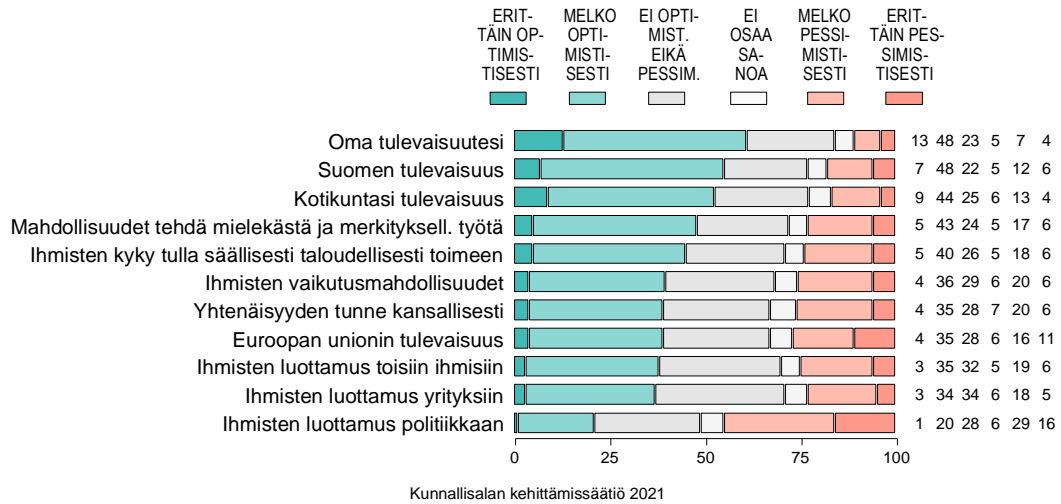
Kunnallisan kehittämissäätöön tuoreimmassa vuoden 2021 Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten suhtautumista tulevaisuuteen. Vastaajille esitettiin seuraava kysymys johdantoineen.

”Monet yhteiskunnalliset, taloudelliset, teknologiset, ekologiset ja poliittiset tekijät muuttavat maailmaamme sekä hyvässä että pahassa. Kuinka optimistisesti (toiveikkaasti) tai pessimistisesti (toivottomasti) suhtaudut tulevaisuuteen seuraavissa asioissa?”

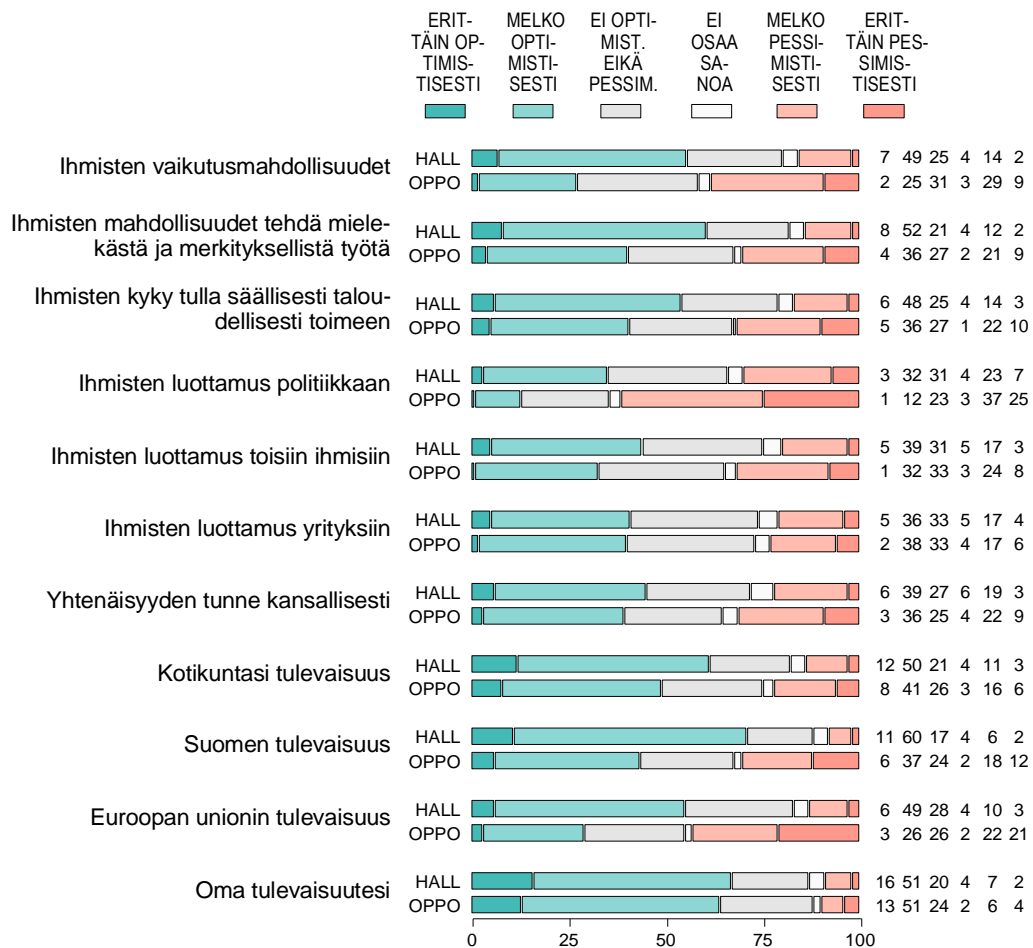
KAKS – Kunnallisan kehittämissäätöön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 9.–15.4.2021. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1035. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087

Kuvio 6. KUINKA OPTIMISTISESTI TAI PESSIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN SEURAAVISA ASIOISSA (%).

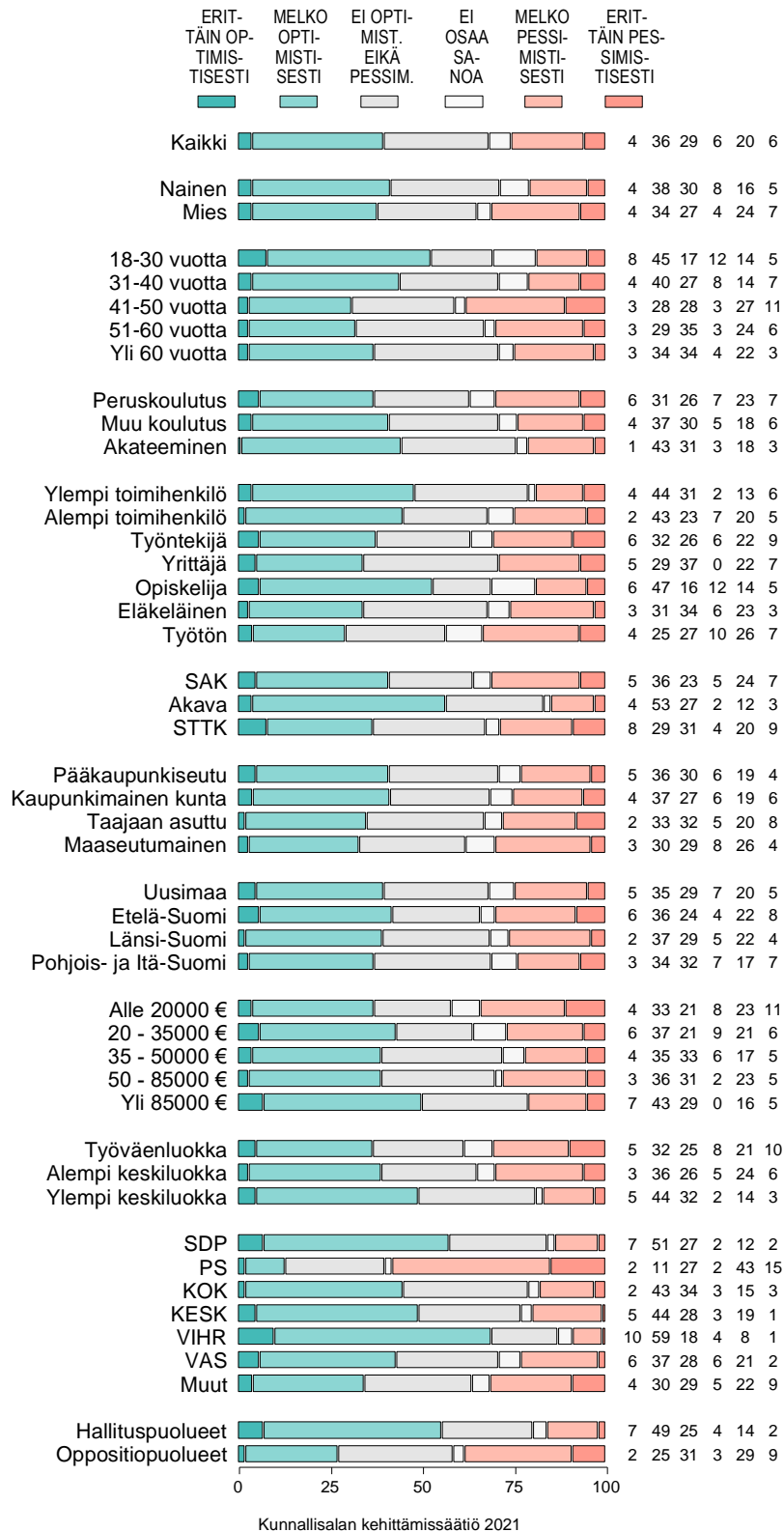

Kuvio 6h. KUINKA OPTIMISTISESTI TAI PESSIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJIEN ARVIOT (%).

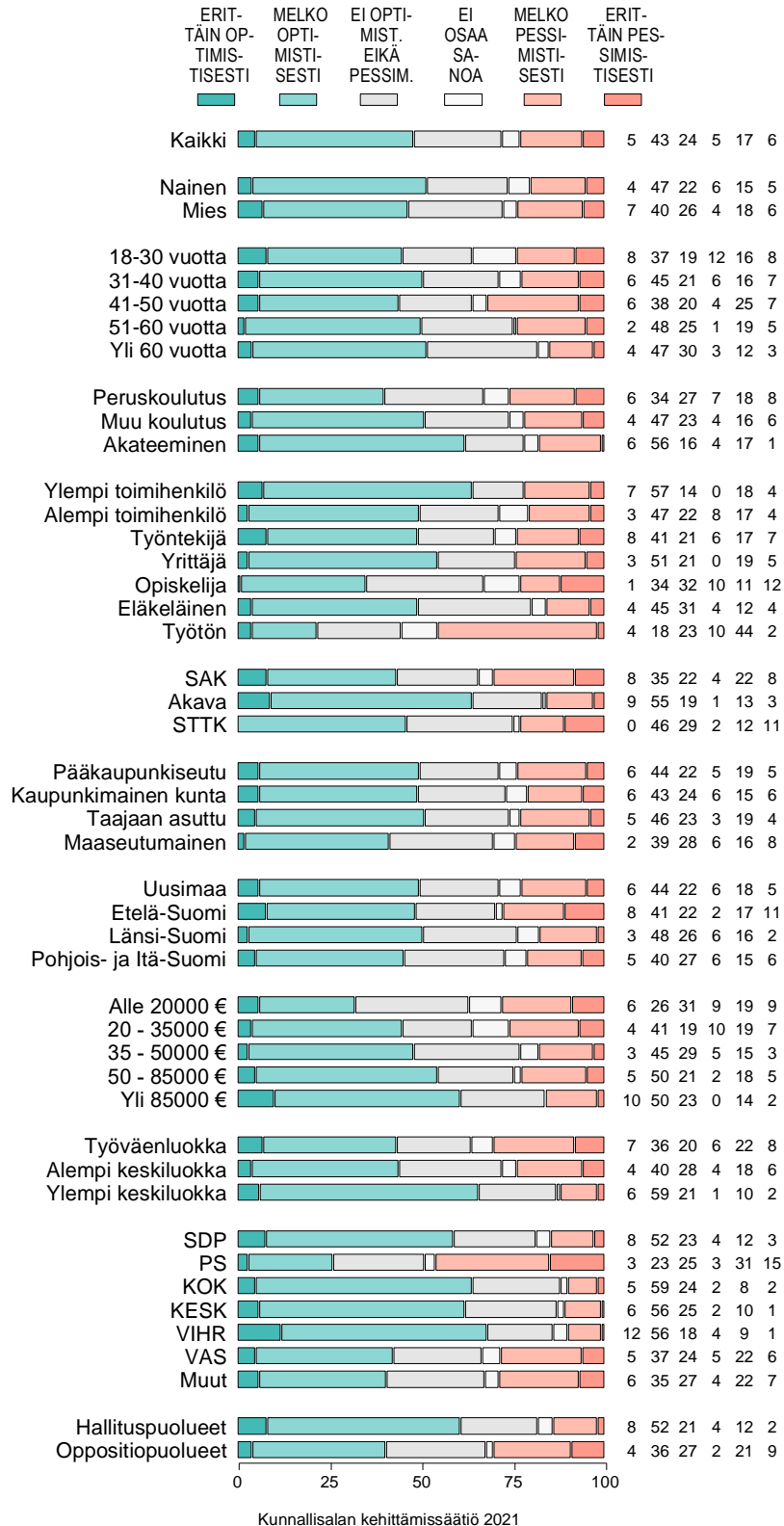

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2021

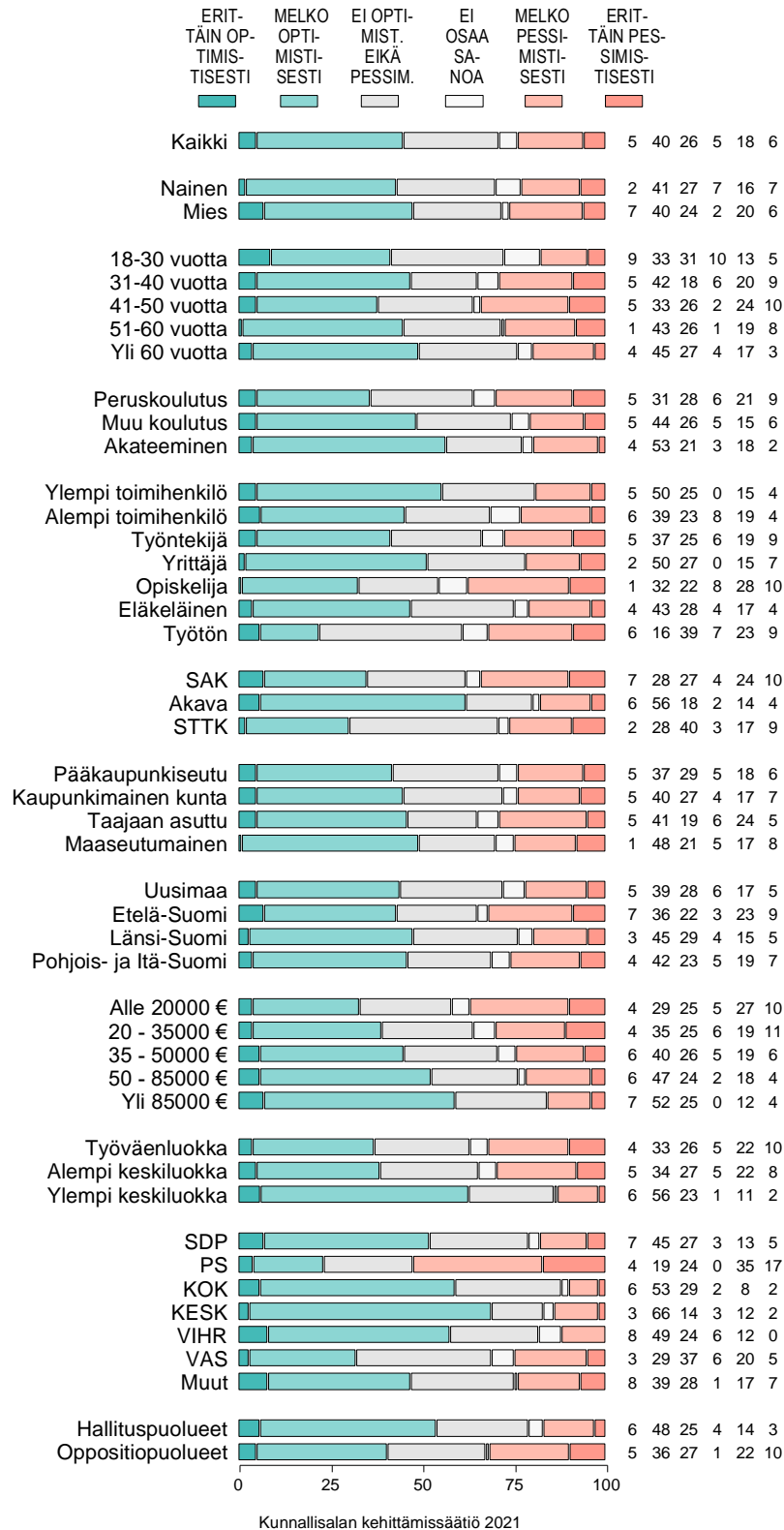
Kuvio 6-1. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET (%).

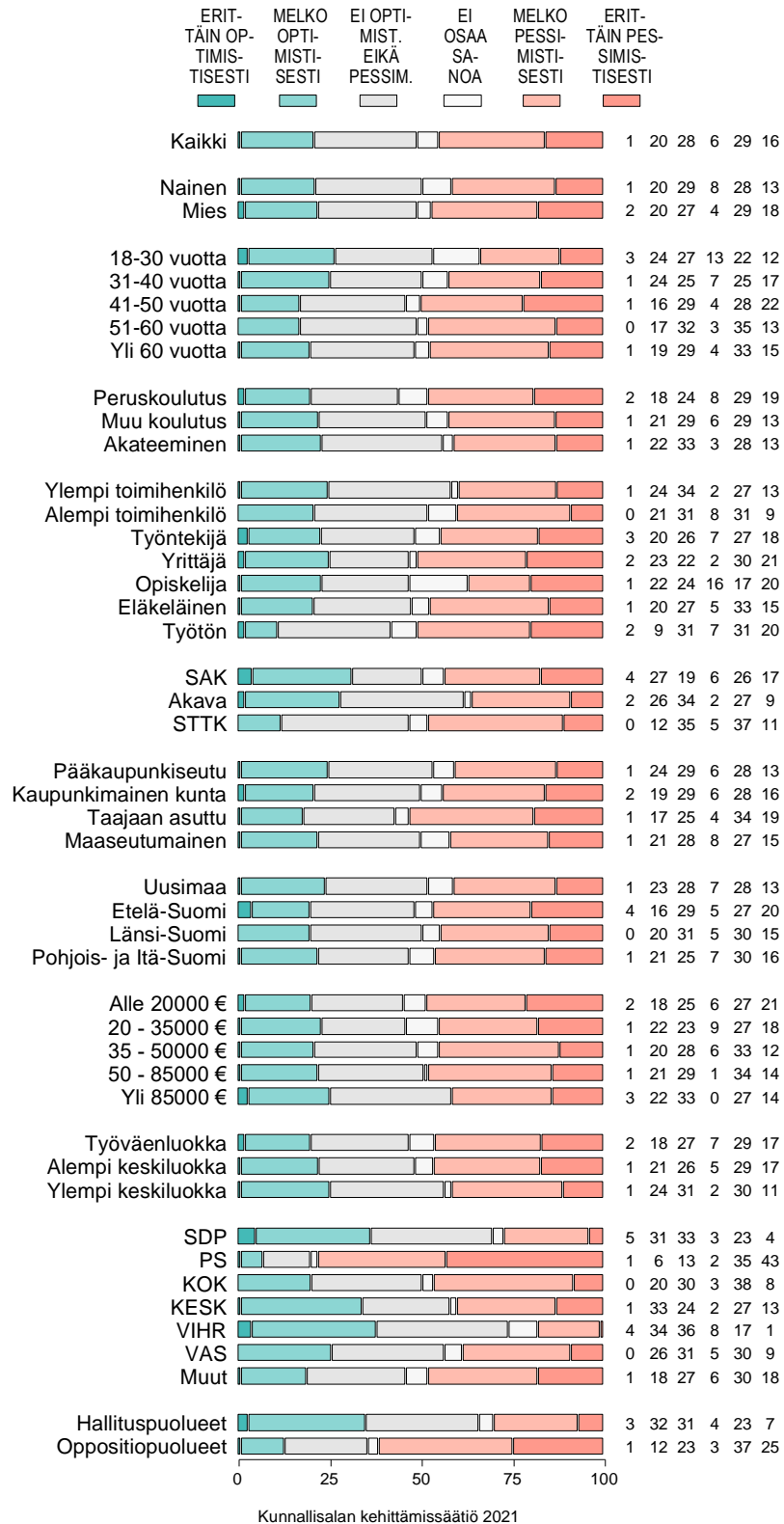
Kuvio 6-2. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN MAHDOLLISUUDET TEHDÄ MIELEKÄSTÄ JA MERKITYKSELLISTÄ TYÖTÄ (%).

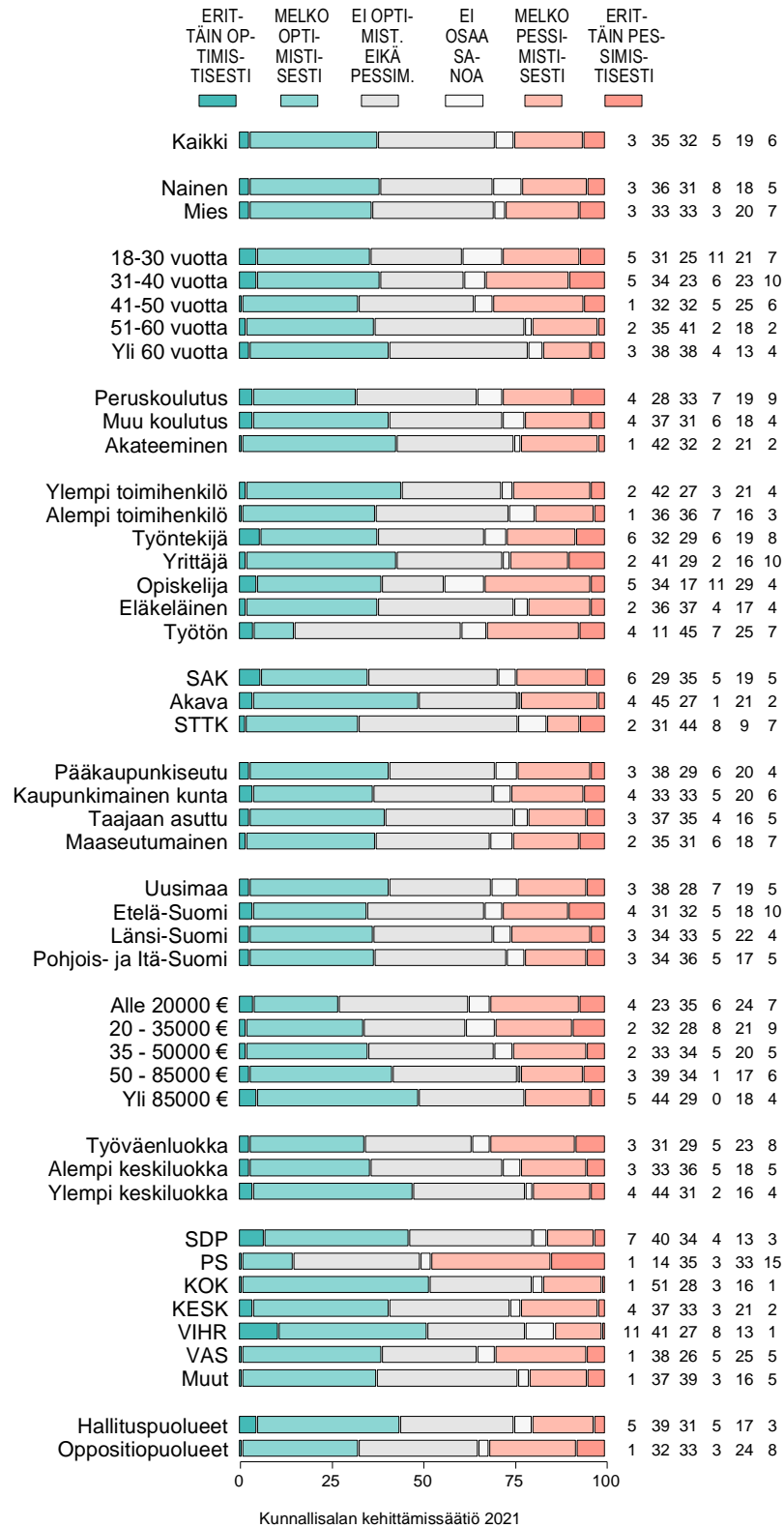
Kuvio 6-3. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN KYKY TULLA SÄÄLLISESTI TALOUDELLISESTI TOIMEEN (%).

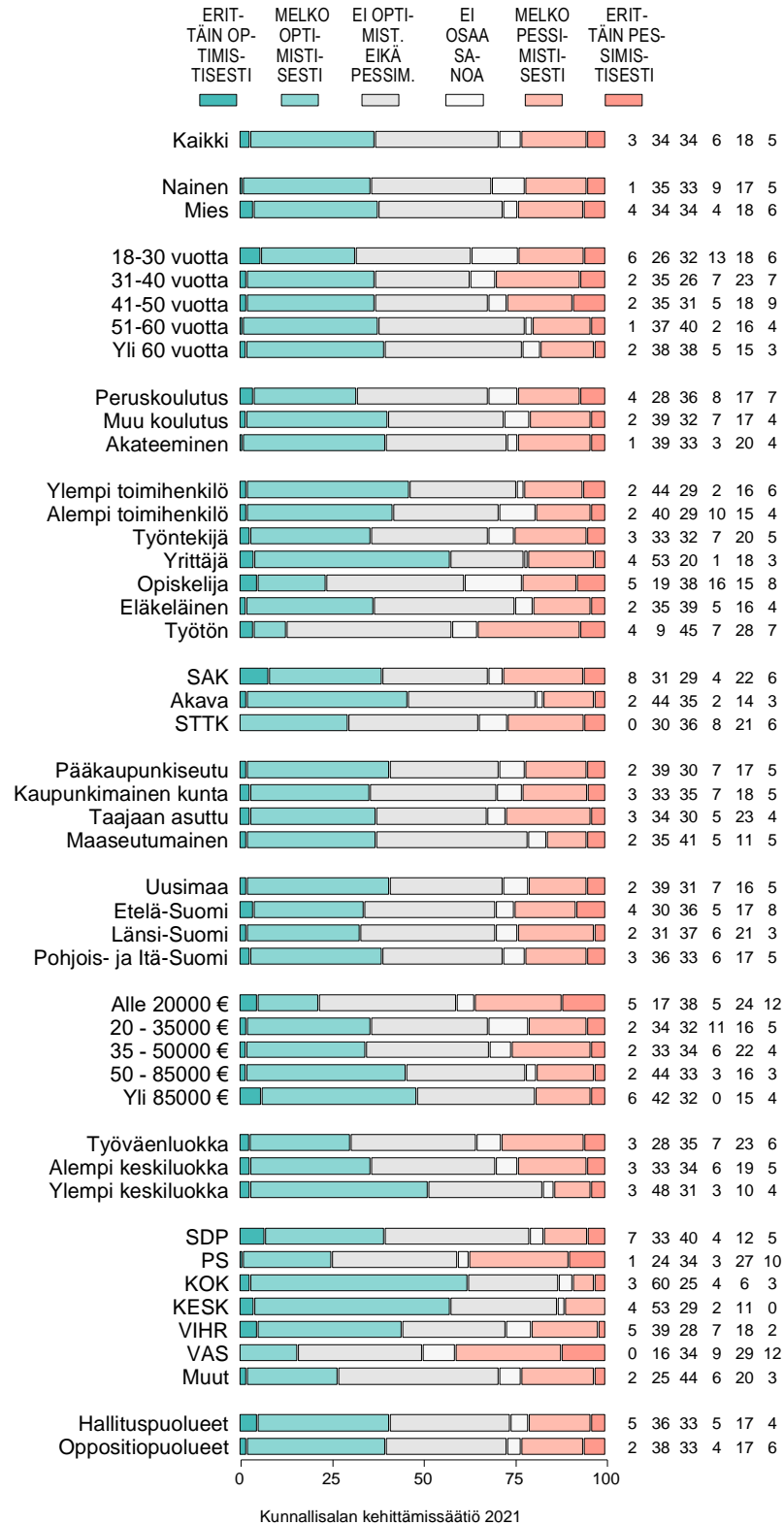
Kuvio 6-4. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN LUOTTAMUS POLITIIKKAAN (%).

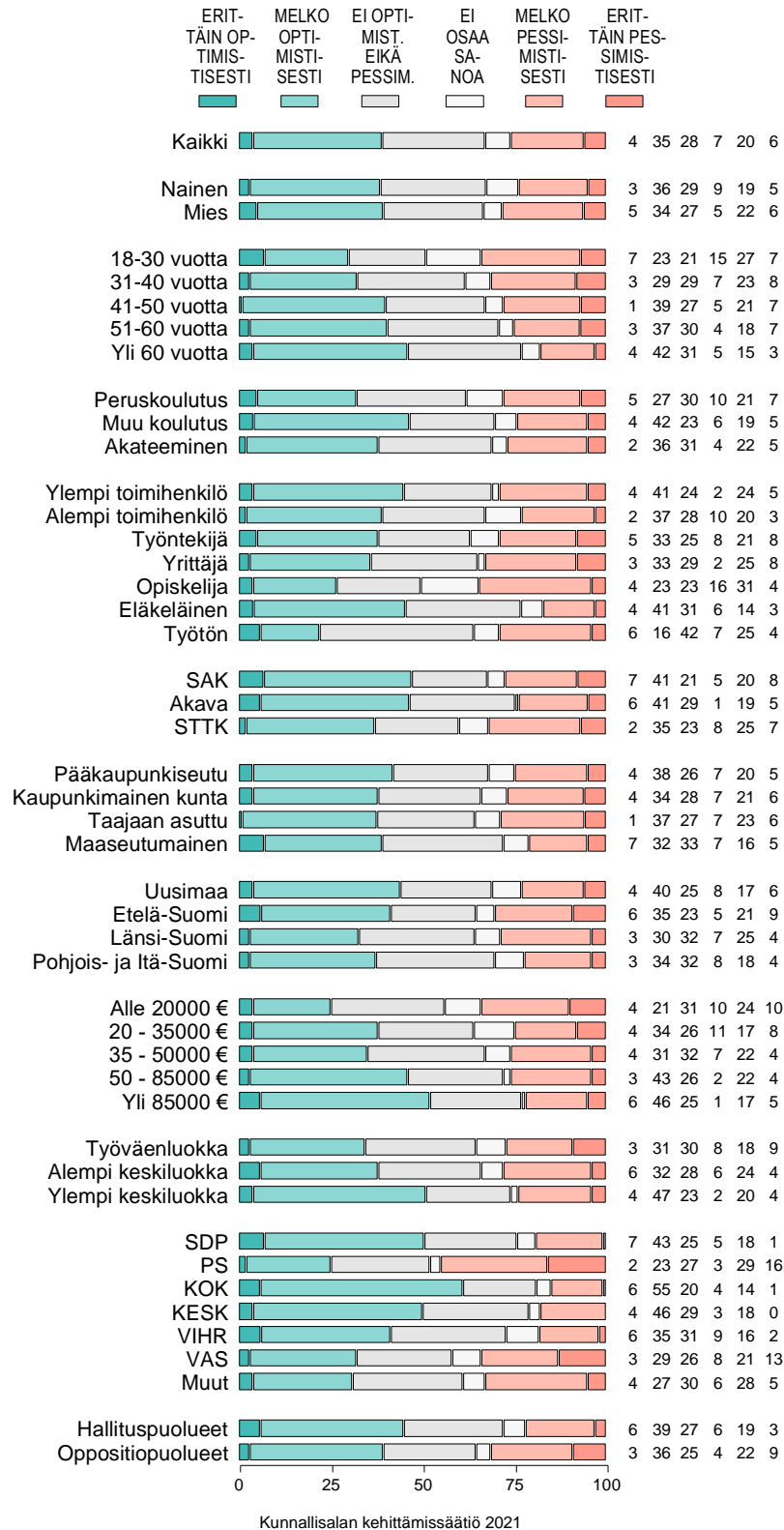
Kuvio 6-5. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN LUOTTAMUS TOISIIN IHMISIIN (%).

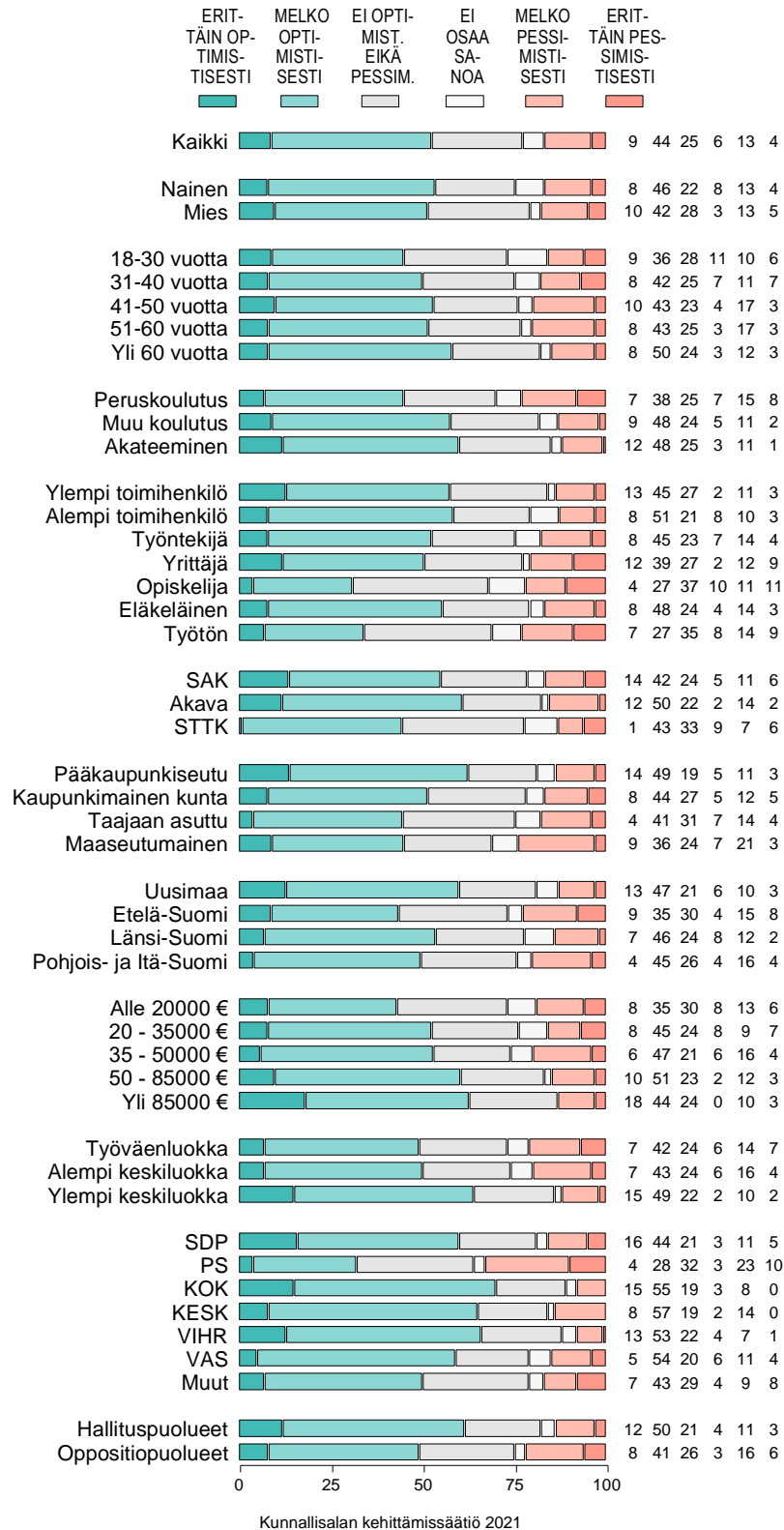

Kuvio 6-6. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: IHMISTEN LUOTTAMUS YRITYKSIIN (%).

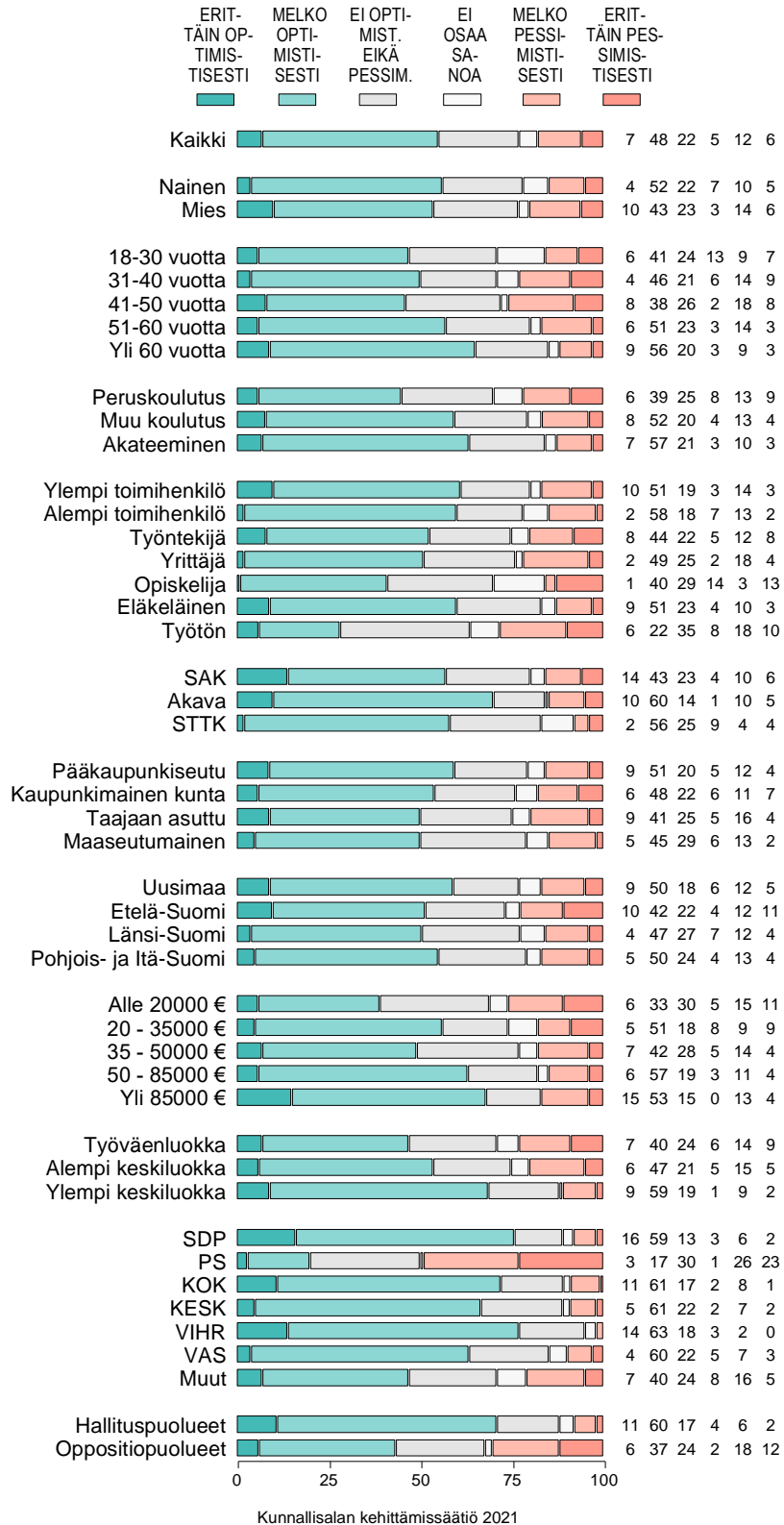

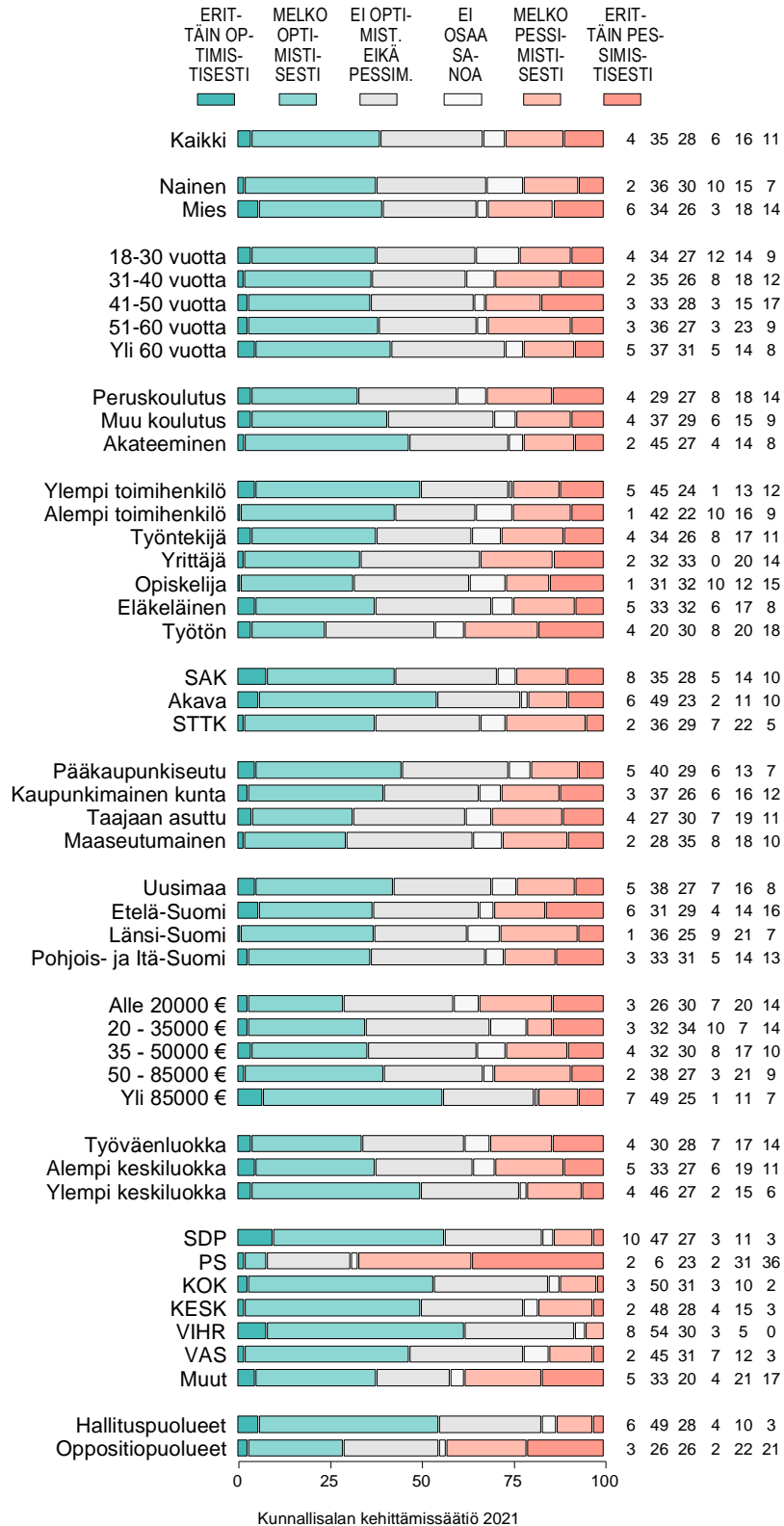
Kuvio 6-7. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: YHTENÄISYYDEN TUNNE KANSALLISESTI (%).

Kuvio 6-8. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN:
 OMAN KOTIKUNNAN TULEVAISUUS (%).

Kuvio 6-9. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN: SUOMEN TULEVAISUUS (%).

Kuvio 6-10. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN:
 EUROOPAN UNIONIN TULEVAISUUS (%).

Kuvio 6-11. KUINKA OPTIMISTISESTI SUHTAUTUU TULEVAISUUTEEN:
 OMA TULEVAISUUTESI (%).
